Elektronicznie podpisany przez:
Zbigniew Kurkiewicz
dnia 24 listopada 2020 r.

UCHWAŁA NR XXII/183/2020
RADY MIEJSKIEJ W TUCZNIE

z dnia 24 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020-2028 dla Gminy Tuczno

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020-2028 dla Gminy Tuczno, który stanowi załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Tuczna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2020 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Tucznie

mgr Zbigniew Kurkiewicz

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXII/2020
z dnia 24.11.2020 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2020-2028 DLA GMINY TUCZNO

Tuczno 2020

Spis treści ……..…...1
Wprowadzenie…….2
1. Podstawy prawne…….……4
2. Charakterystyka zjawiska przemocy……...……4
3. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie…….…….6
3.1.Analiza problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Tuczno……..6
3.2.Elementy Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Tuczno przeprowadzonej w 2019 r. - Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców i problem przemocy domowej z perspektywy dzieci i młodzieży……10
3.2.1 Uzasadnienie i wybór techniki badawczej……..10
3.2.2 Dobór próby……11
3.2.3 Narzędzia badawcze……...11
3.2.4 Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców…….….11
3.2.5 Problem przemocy domowej z perspektywy dzieci i młodzieży……20
3.2.6 Wnioski i rekomendacje z diagnozy w zakresie przemocy……27
4. Analiza swot…….28
5. Cel główny i cele szczegółowe programu…….……..29
6. Realizacja programu……...……33
7. Adresaci Programu……..…….33
8. Realizatorzy programu…….33
9. Prognozowane efekty……..…….34
10. Źródła finasowania …….34
11. Monitoring i ewaluacja programu…….…….34
12. Spis tabel……..35

W p r o w a d z e n i e

W nawiązaniu do zapisów Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) przedstawiamy Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020-2028 dla Gminy Tuczno.
Przemoc w rodzinie zwana także potocznie przemocą domową to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie na szkodę bliskiego lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia osób najbliższych. Działania te naruszają prawa i dobra osobiste członka rodziny (osoby najbliższej, a także innych osób zamieszkujących wspólnie lub wspólnie gospodarujących). Przemoc w rodzinie w szczególności naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność osobistą, nietykalność cielesną wolność i swobodę, w tym również osobiste normy związane z życiem seksualnym.
Powoduje szkody na zdrowiu fizycznym, psychicznym, a także wywołuje cierpienie i krzywdy moralne u osób, które jej doznają.

Na zjawisko przemocy w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia tj. z perspektywy indywidualnej, systemowej i społecznej. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc w rodzinie. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna nie ma żadnych granic, więc dotyczy szeroko rozumianego społeczeństwa: rodziny, instytucji, środowiska pracy. Perspektywa społeczna to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym.
Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety.

Celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy na terenie Gminy Tuczno. Program określa szczegółowe zadania do realizacji ukierunkowane na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz współpracy między instytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą domową, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz profilaktykę i edukacje mieszkańców gminy Tuczno.

Uchwalenie Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ofiar przemocy w rodzinie to zadanie wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W tym zakresie gmina zobowiązana jest do realizacji czterech rodzajów działań: do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie , do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, do zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także do tworzenia zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Gminie Tuczno ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2020-2028 w miarę potrzeb mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.
Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy rodzinie.

Tylko podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie.
Gmina Tuczno podejmuje od kilku lat liczne działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są one skierowane zarówno do osób doznających przemocy (pomocowe) jak i osób stosujących przemoc (interwencyjne). Jednym z takich działań było powołane Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w ramach, którego funkcjonują grupy robocze.
Odbywają się również liczne szkolenia podnoszące kwalifikacje osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w tym dla członków zespołu interdyscyplinarnego: m.in. pracowników socjalnych, policjantów, nauczycieli, pedagogów, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia.
Konieczne jest zatem w dalszym ciągu systematyczne podnoszenie standardu usług adresowanych do osób doznających przemocy jak i stosujących przemoc.

Z dotychczasowej praktyki wynika, że najczęściej sygnalizowana przemoc to objawy nierozwiązywanych konfliktów rodzinnych, gdzie strony konfliktu mają wyrównane siły w walce o dominację czy wygranie swoich racji. Niemniej konieczne jest tu szczególne wyczulenie na rozpoznanie rzeczywistej przemocy wobec słabszych i bezbronnych – szczególnie dzieci.

Program jest planem działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie, a tym samym ma się przyczynić do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 218 z późn.zm.).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U z 2019 poz. 1507 z późn.zm).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 2277).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska karta"(Dz.U. z 2011 Nr 209 poz. 1245).

Zgodnie z art. 6, ust. 2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. z 2020 poz. 218 z późn.zm.) oraz innych ustaw do zadań własnych gminy należy: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej a także psychicznej szkody.
Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc to: "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art.115 §11ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. –Kodeks karny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128), a także inna osoba wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą."

W cyklu przemocy można zaobserwować trzy następujące po sobie fazy:
1. **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe, zaczyna pojawiać się agresja.
2. **Faza ostrej przemocy**- następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. W tej fazie najczęściej następuje interwencja, ofiary w afekcie decydują się wezwać pomoc czy złożyć skargę.
3. **Faza miodowego miesiąca**- to czas skruchy i okazywania miłości. Sprawca zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza. Obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej, że to się więcej nie powtórzy.

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody".

Rodzaje przemocy w rodzinie:
Przemoc fizyczna- wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, obezwładnienie, policzkowanie, szczypanie kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni.
Przemoc psychiczna- prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystuje mechanizmy psychologiczne, np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi, stosowanie gróźb, szantażowanie.
Przemoc seksualna- wymuszanie różnego typu niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, np. nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seks z osobami trzecimi, sadystycznych form współżycia, a także krytykowanie zachowań seksualnych.
Przemoc ekonomiczna- prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego od sprawcy np. poprzez odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspokojenie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka.
Zaniedbanie- ciągłe niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc domowa :
- jest intencjonalna – tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka lub zaniechaniem działania i ma na celu kontrolę nad ofiarą;
-narusza prawa i dobra osobiste ofiary – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa człowieka: prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku;
-powoduje cierpienie i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na szkody osłabiające jej zdolność do samoobrony.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

Przemoc zagraża życiu, niesie ze sobą cierpienie fizyczne, rany, siniaki, ale nade wszystko powoduje niewyobrażalne wielkie szkody psychiczne u ofiar, które najczęściej przez lata doświadczają znęcania się, wykorzystywania lub zaniedbania. Przemoc domowa to także problem społeczny. Destrukcyjna siła niszczy cały system rodziny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie ze sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Niezwalczona przemoc przybiera na sile, utrwala się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie planowych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania

przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

3. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W GMINIE TUCZNO

W Gminie Tuczno funkcjonują instytucje, których celem jest pomoc mieszkańcom w przypadku spersonalizowanych problemów. Na potrzeby diagnozy problemu przemocy w rodzinie zebrano dane z instytucji i podmiotów działających na terenie gminy: Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Tucznie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucznie, szkół gminnych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucznie oraz Posterunku Policji w Tucznie. Wykorzystano również elementy Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzonej na terenie Gminy Tuczno w 2019 r. wśród uczniów szkół podstawowych oraz wśród dorosłych mieszkańców Gminy Tuczno.

3.1 Analiza problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Tuczno

Zespół Interdyscyplinarny powołany został Zarządzeniem Nr 6/2011 Burmistrza Tuczna z dnia 07 lutego 2011 r. działając na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W skład zespołu wchodzą przedstawiciele:
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucznie,
- Posterunku Policji w Tucznie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucznie,
- Sądu Rejonowego w Wałczu,
- Szkoły Podstawowej w Tucznie,
- „KON-MED.” Świadczenia Medyczne POZ w Tucznie,
- Parafii p.w. Wniebowzięcia NMP w Tucznie,
- Caritas Parafii p.w. NMP w Tucznie.

Zespół Interdyscyplinarny w Tucznie powołuje do grupy roboczej specjalistów wśród ww. podmiotów. W 2019 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas prac Zespołu rozmawiano na temat zjawiska przemocy na terenie Gminy Tuczno, omawiano akty prawne według których podejmowane są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Omawiano zadania jakie spoczywają na członkach ZI, grup roboczych, procedurę „Niebieskie Karty”. Spotkania zespołu miały na celu poprawę sposobu udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu. Omawiane również były możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku. Poniższe dane zebrano na podstawie Niebieskich kart, z lat 2017-2019

Tabela nr 1. Liczba rodzin objętych pracą grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lata	2017	2018	2019
Liczba rodzin	28	26	22
Liczba grup roboczych	102	81	80

Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.
W skład grupy roboczej wchodzi pracownik socjalny, dzielnicowy, jeżeli w rodzinie są dzieci w wieku szkolnym - pedagog szkolny, członek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i pielęgniarka środowiskowa. Przedstawiciele grup roboczych spotykają się

zarówno z osobami doznającymi przemocy jak i stosującymi przemoc i we współpracy z rodziną pracują nad zaplanowaniem i realizacją stosownej pomocy oraz jej monitoringiem.
Z analizy tabeli nr 1 wynika, że obserwuje się na przestrzeni lat 2017-2019 tendencję spadkową, co do rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty" i liczby utworzonych grup roboczych. W 2019 roku zostało objętych pomocą 22 rodziny (80 grup roboczych) tj. o 6 mniej niż w roku 2017 (22 grupy robocze) .

Tabela nr 2. Charakterystyka rodzin dotkniętych przemocą według Niebieskich Kart

Liczba Niebieskich Kart	**2017**	**2018**	**2019**
Liczba Niebieskich Kart założonych w danym roku przez:	22	16	15
- pomoc społeczną	1	5	2
- policję	20	10	13
- ochronę zdrowia	0	0	0
- GKRPA	0	0	0
- oświatę	1	1	0
Liczba zakończonych Niebieskich Kart w danym roku	14	9	11
Liczba osób korzystających z Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie	4	7	10

Liczba zakładanych Niebieskich Kart na przełomie lat 2017-2019 ma tendencje spadkową. W roku 2017 wszczęto 22 procedury zaś w roku 2019 – 15 tj. o 7 procedur mniej . Zakładają je głównie funkcjonariusze policji, a także pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucznie.

Z danych ze sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że coraz więcej osób dotkniętych przemocą w rodzinie korzysta z porad udzielonych przez specjalistę w Punkcie Konsultacyjnym do Spraw Uzależnień i Przemocy w Rodzinie w Tucznie.

Tabela nr 3. Charakterystyka osób objętych procedurą Niebieskiej Karty

Kategorie	**Charakterystyka osób objętych procedurą Niebieskiej Karty**		
	Lata		
	2017	**2018**	**2019**
Liczba ofiar przemocy ze względu na płeć			
Kobiety	28	15	14
Mężczyźni	6	7	3
Razem	34	22	17
Liczba sprawców przemocy ze względu na płeć			
Kobiety	1	3	2
Mężczyźni	22	14	13
Razem	23	17	15

Liczba ofiar przemocy ze względu na wiek			
1-10	3	1	1
11-18	9	3	3
19-25 lat	3	3	1
26-40 lat	6	4	3
41-60 lat	8	6	5
61-65 lat	3	1	2
Powyżej 65 roku życia	2	4	2
Razem	34	22	17
Miejsce zamieszkania ofiar przemocy			
Miasto	18	8	4
Wieś	16	14	13
Razem	34	22	17
Liczba rodzin dotkniętych problemem przemocy oraz korzystających z pomocy społecznej			
		8	9
Pokrewieństwo sprawcy do ofiary			
Mąż	8	5	4
Żona	0	1	1
Partner nieformalny	2	3	1
Matka	0	1	1
Ojciec	15	6	3
Syn	7	5	4
Brat	0	0	2
Babcia	0	1	0
Były mąż	0	0	1
Córka	1	0	0
Zięć	1	0	0
Razem	34	22	17

Przedstawione zestawienie z lat 2017-2019 określa, że rocznie liczba ofiar przemocy zarejestrowana na podstawie procedury Niebieskich Kart ma tendencje spadkową i w roku 2019 wynosi 17 tj. o 17 mniej w stosunku do roku 2017. Ofiary przemocy to najczęściej kobiety w 2017 – 28, 2018-15, 2019-14.

Z kolei sprawcami przemocy są najczęściej mężczyźni, kobiety stanowią tu jednostkowe przypadki od 1-3. Pokrewieństwo sprawców do ofiar przedstawia się w tym, że najczęściej sprawcami są ojcowie, mężowie i synowi. Sprawcy przemocy informowani są przez zespół o możliwości wzięcia udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym organizowanym przez powiat wałecki, jednak w latach 2017-2019 żadna osoba nie skorzystała z tej formy pomocy.

Większość Ofiar przemocy zamieszkuje w środowiskach wiejskich . Na przestrzeni lat 2017-2019 utrzymuje się to na podobnym poziomie od 16-13.

Tabela Nr 4. Formy przemocy w rodzinie w Gminie Tuczno

Formy przemocy w	**2017**	**2018**	**2019**

rodzinie						
	Wobec dorosłych	**Wobec dzieci**	**Wobec dorosłych**	**Wobec dzieci**	**Wobec dorosłych**	**Wobec dzieci**
Stosowała przemoc fizyczną, w tym:						
popychanie	15	2	10	2	9	2
uderzenie	10	2	10	2	5	2
wykręcanie rąk	2	1	3	0	6	0
duszenie	4	1	2	1	1	0
kopanie	1	1	4	0	2	2
spoliczkowanie	5	1	7	1	3	1
Inne (szarpanie, wyrywanie włosów, bicie po głowie, plecach)	1	0	1	1	1	0
Uszkodzenie ciała, w tym:						
zasinienia	6	0	6	1	5	0
zadrapania	5	0	1	0	3	0
krwawienia	2	0	4	1	1	0
oparzenia	0	0	0	0	0	0
Inne (opuchlizna, rana kłuta)	0	1	0	0	1	1
Stosowała przemoc psychiczną, w tym:						
izolację	2	1	5	0	3	0
wyzwiska	19	2	13	1	12	2
ośmieszanie	13	1	10	0	6	2
groźby	13	1	7	1	6	
kontrolowanie	7	0	5	0	4	1
ograniczanie kontaktów	4	1	5	0	3	1
krytykowanie	15	2	8	0	9	2
poniżanie	14	1	9	1	6	2
demoralizację	3	1	3	1	0	0
ciągłe niepokojenie	13	0	9	1	7	1
Inne (ubliżanie)	1	0	0	0	0	0
Stosowała przemoc seksualną, w tym:						
Zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych	0	0	1	0	1	0
Inny rodzaj zachowań, w tym:						

Niszczenie/uszkodzenie mienia	8	2	5	0	6	0
Zabór/ przywłaszczenie mienia	3	0	4	1	4	0
Groźba karalna/znieważenie	7	0	2	0	3	0
Zmuszanie do picia alkoholu	1	0	0	0	0	0
Zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezleconych przez lekarza leków	0	0	0	0	0	0
Inne działające na szkodę najbliższych	1	0	0	0	0	0

Najczęstszą formą przemocy fizycznej wśród dorosłych i dzieci jest popychanie w roku 2017-17 przypadków, w 2018-12 i 2019-11. Kolejnymi formami które dominują jest uderzenie, wykręcanie rąk, spoliczkowanie wśród zakładanych kart.
Uszkodzenia ciała wynikające ze stosowania przemocy fizycznej to najczęściej zasinienia i zadrapania.
Najczęstsza forma przemocy psychicznej wśród dzieci i dorosłych są wyzwiska – w roku 2017-21, 2018 i 2019 -14 odnotowań. Następnymi formami w tej kategorii są kolejno: krytykowanie, ośmieszanie, poniżanie i ciągłe niepokojenie.
Innymi zachowaniami wynikającymi z przemocy wśród założonych niebieskich kart jest niszczenie mienia /uszkodzenie mienia i zabór/przywłaszczenie mienia.
Przypadki powyższych zachowań przedstawiają się następująco: 2017 – 13, 2018- 9 i w 2019 - 10

3.2 Elementy Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Tuczno przeprowadzonej w 2019 r. - Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców i problem przemocy domowej z perspektywy dzieci i młodzieży.

3.2.1 Uzasadnienie i wybór techniki badawczej.

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw mieszkańców względem wybranych problemów społecznych: problemu alkoholowego, nikotynowego, narkotykowego, oraz zjawiska przemocy. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie czterech komplementarnych badań, zrealizowanych wśród dwóch grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy oraz uczniów szkół zlokalizowanych w Gminie Tuczno. Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych zagadnień i pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie.

W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na pozyskiwaniu informacji z różnych środowisk. Diagnozę problemów społecznych na terenie Gminy Tuczno rozpoczęto od przeprowadzenia badań wśród uczniów szkół podstawowych oraz dorosłych mieszkańców. Zostały one wykonane

zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody PAPI (wywiad bezpośredni realizowany przy użyciu papierowej ankiety). Wykorzystana technika badawcza opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami, przy wykorzystaniu ustrukturyzowanego narzędzia badawczego, jakim był kwestionariusz ankiety. W ten sposób przebadano dorosłych mieszkańców. W przypadku uczniów zastosowano badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej (CAWI). Przed przystąpieniem do ankietowania dzieci i młodzieży szkolnej, za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania, udzielano informacji o całkowitej anonimowości oraz o zasadach wypełniania kwestionariuszy, by zminimalizować ryzyko wystąpienia braków danych.

3.2.2 Dobór próby.

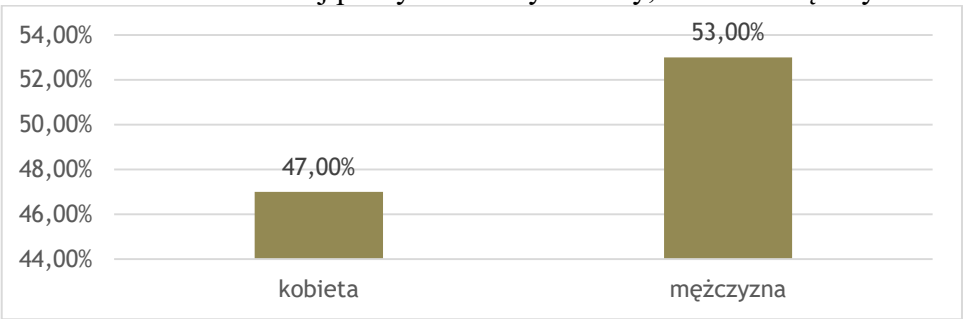
Badania zostały przeprowadzone w miesiącach wrzesień – listopad 2019 roku.
W badaniu łącznie wzięło udział 306 osób (100 mieszkańców, 193 uczniów dwóch szkół podstawowych, oraz 13 sprzedawców alkoholu). Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk.

3.2.3 Narzędzia badawcze

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta. Ankieta wypełniana była samodzielnie, co ma niebagatelną rolę w badaniu postaw i opinii względem delikatnych kwestii. Za każdym razem przed przystąpieniem do badania, uczestnicy zostali poinformowani o pełnej anonimowości, został wyjaśniony cel oraz instrukcja wypełniania kwestionariusza. Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy. **Ewentualne dysproporcje związane są z zaokrągleniem do liczb całkowitych (maksymalnie +/- 1%).**

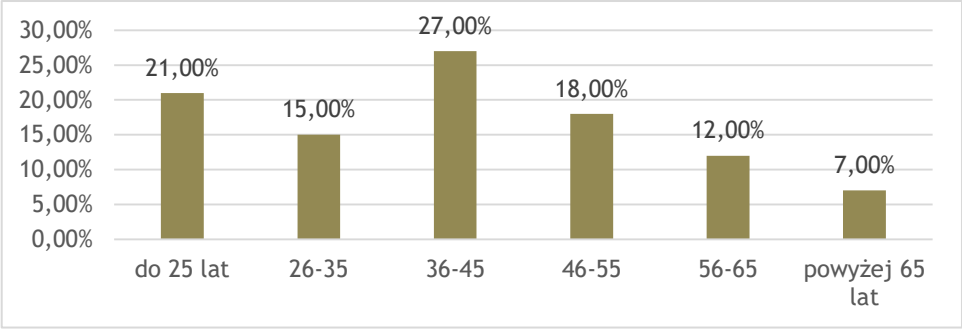
3.2.4.Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców.

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Gminie Tuczno wzięło udział 100 dorosłych mieszkańców. 47% badanej próby stanowiły kobiety, zaś 53% mężczyźni.

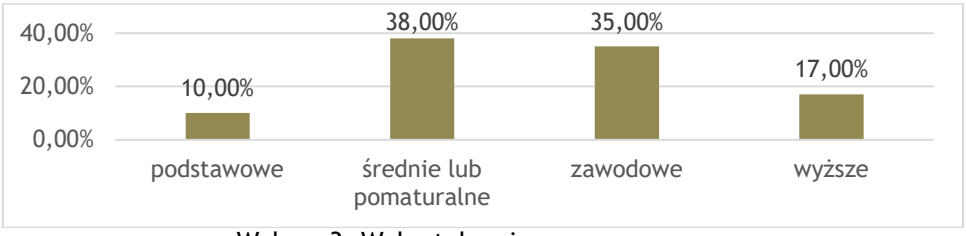
Wykres 1 Płeć.

Największą część badanej próby stanowiły osoby w wieku 35-45 lat (27%). Kolejne 15% badanej grupy stanowiły osoby w wieku 26-35 lat, osób w wieku 46-55 lat było 18%. Ankietowani w wieku do 25 lat stanowili 21% ogółu respondentów. W wieku 56-65 lat było 12% osób, a osób powyżej 65 roku życia było 7%.

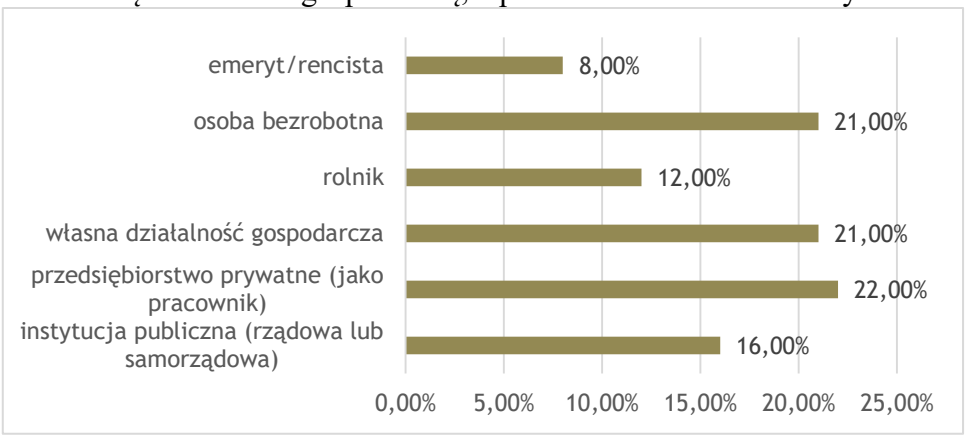
Wykres 2 Wiek.

17% mieszkańców w gminie twierdzi, że ma wykształcenie wyższe, 38% ankietowanych posiada wykształcenie średnie lub pomaturalne, kolejne 35% osób ma wykształcenie zawodowe, zaś 10% osób legitymuje się wykształceniem podstawowym.

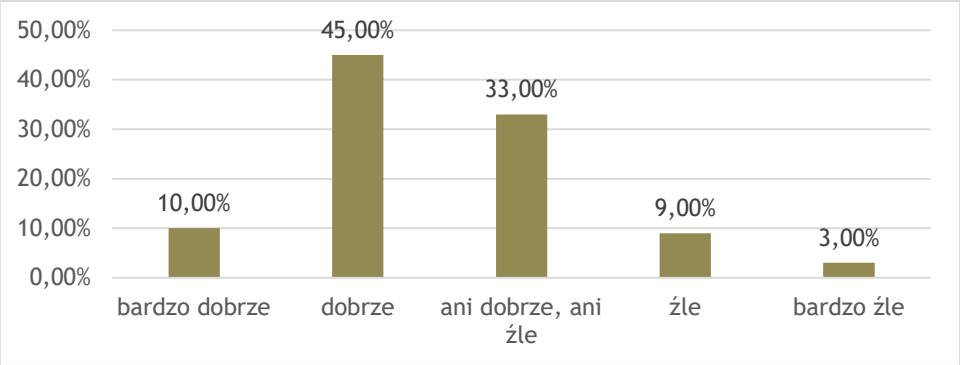
Wykres 3. Wykształcenie

16% ankietowanych zatrudniona jest w instytucjach publicznych (rządowych lub samorządowych), kolejne 22% osób pracuje w przedsiębiorstwach prywatnych, jako pracownicy. Dodatkowo, 21% mieszkańców to osoby bezrobotne, 8% - renciści lub emeryci, 21% prowadzi własną działalność gospodarczą, a pozostałe 12% ankietowanych to rolnicy.

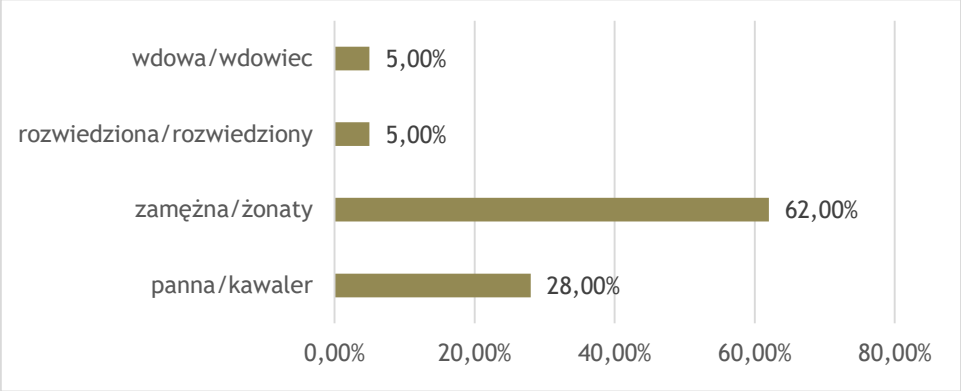
Wykres 4. Miejsce zatrudnienia

45% respondentów oceniło pozytywnie swoją sytuację materialną, natomiast 33% wskazało odpowiedź „ani dobrze, ani źle", z kolei 10% ankietowanych udzieliła odpowiedzi: „bardzo dobrze". Swoją sytuację jako złą deklaruje 9%, a pozostałe 3% osób – bardzo złą.

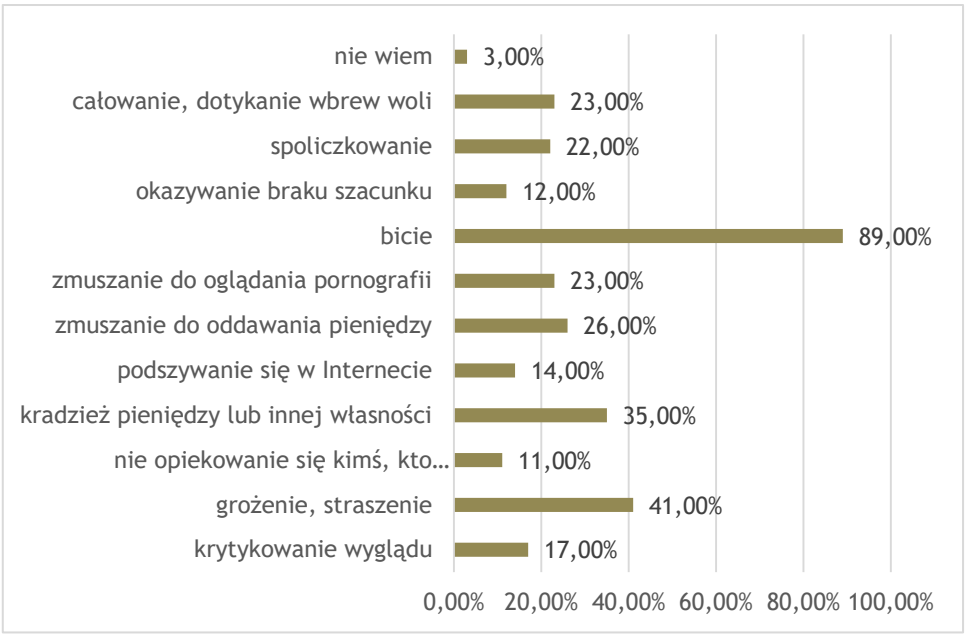
Wykres 5. Jak ocenia Pan/i swoja sytuację materialną?

Większość badanych to osoby zamężne/żonate (62%). Osoby stanu wolnego stanowiły 28% badanej społeczności, 5% to wdowcy/wdowy, a pozostałe 5% to osoby rozwiedzione.

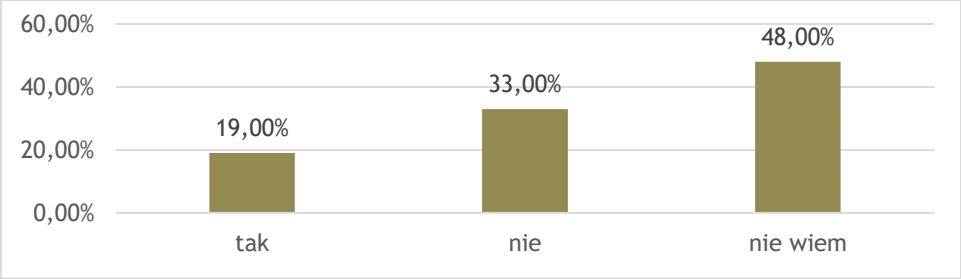
Wykres 6 Stan cywilny

W raporcie przedstawiono kwestę oszacowanie liczby rodzin zagrożonych przemocą domową, ale także sprawdzenie, czy mieszkańcy wiedzą, czym jest przemoc i jakie zachowania klasyfikuje się jako zachowania przemocowe. Ankietowani mieli za zadanie wskazać zachowania, które ich zdaniem można uznać za akty przemocy. Respondenci najczęściej wskazywali na: bicie (89%), grożenie, straszenie (41%) oraz kradzież pieniędzy lub innej własności (35%).

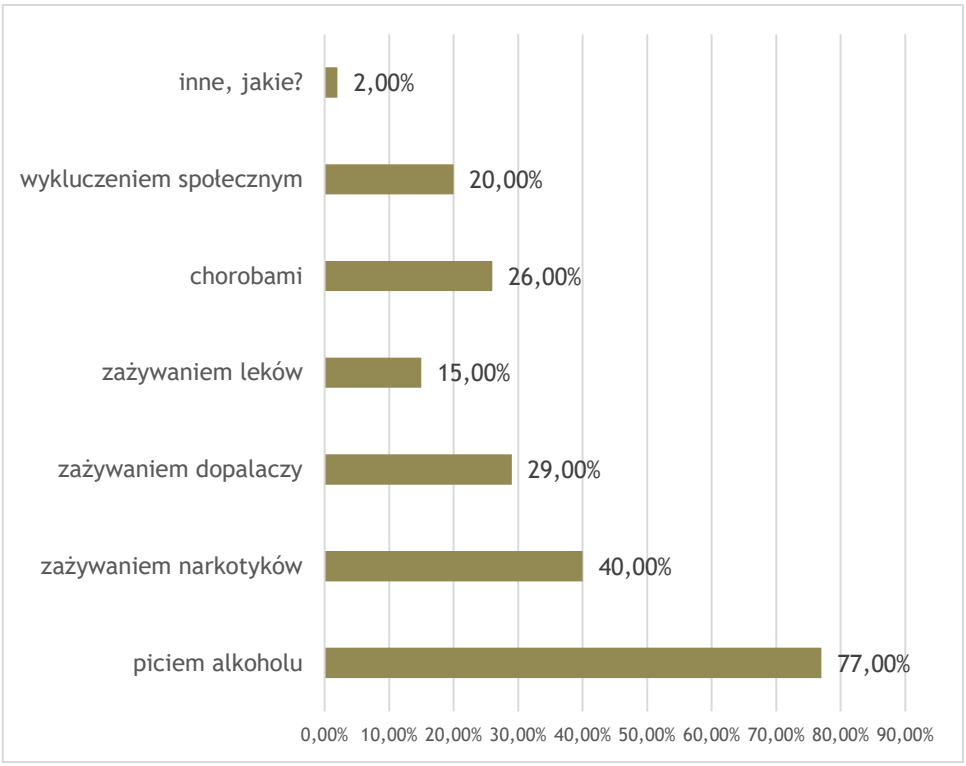
Wykres 7 Które z wymienionych poniżej sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy? (Odpowiedź wielokrotnego wyboru).

Niepokojący jest fakt, iż 19% ankietowanych przyznało, że zna osoby, które doznają przemocy w domu. 48% respondentów nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie. Natomiast 33% osób ankietowanych nie zna osób, które doświadczają przemocy. Dane te również pokazują, iż zjawisko przemocy domowej jest obecne na terenie gminy.

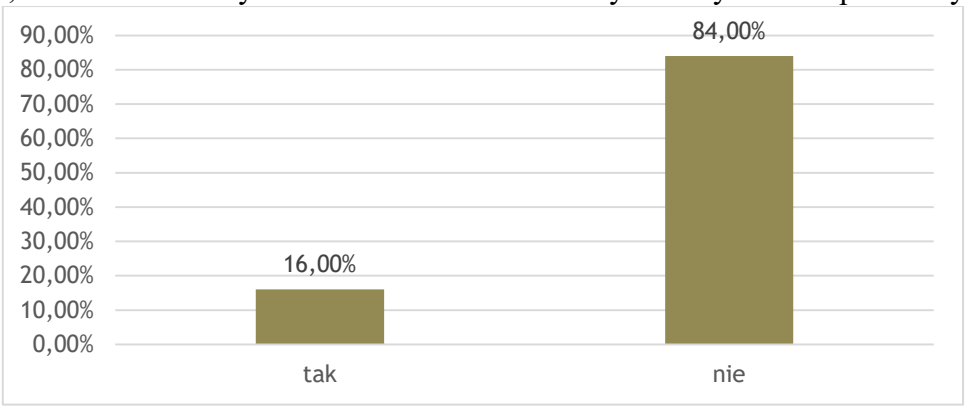
Wykres 8 Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

Zdaniem mieszkańców, bezpośrednią przyczyną występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Tuczno jest picie alkoholu (77%), zażywanie narkotyków (40%), dopalaczy (29%), choroby (26%) oraz wykluczenie społeczne (20%) i zażywanie leków (15%).

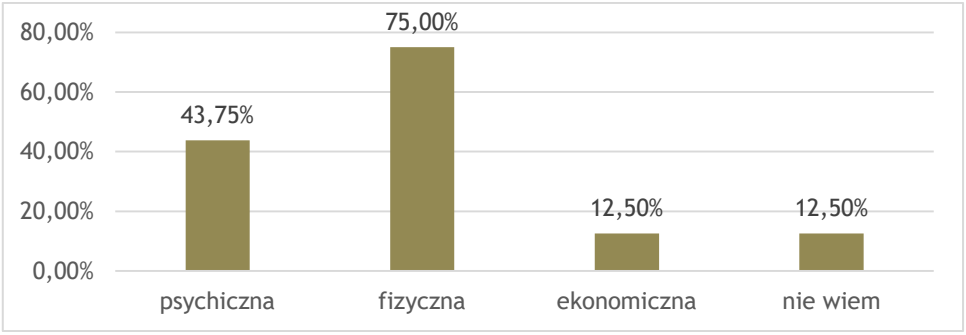
Wykres 9 Czy Pana/i zdaniem problem przemocy domowej związany jest z ?

Dodatkowo, 16% ankietowanych mieszkańców doświadczyło kiedykolwiek przemocy.

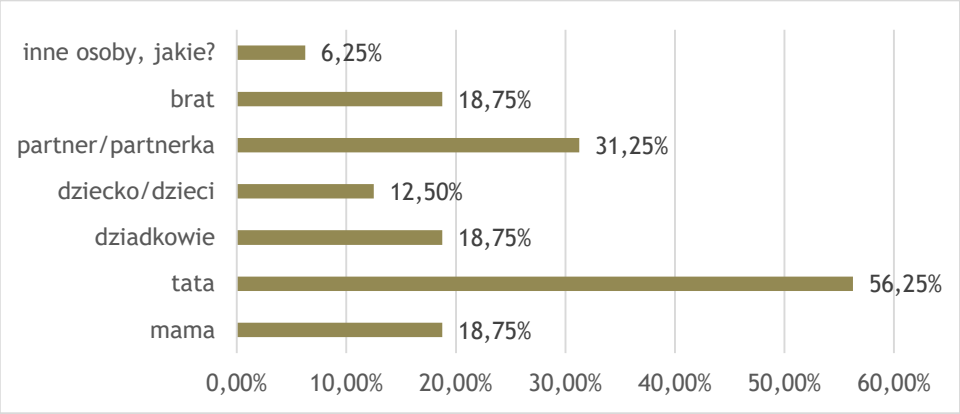

Wykres 10 Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy?

Mieszkańcy, którzy przyznali, że stosowano przemoc wobec nich odpowiedzieli, iż najczęściej była to przemoc psychiczna (43,75%) oraz fizyczna (75%), a osobami, które stosowały przemoc wobec mieszkańców byli m.in.: partner/partnerka (31,25%), tata (56,25%), mama i dziadkowie (po 18,75%) oraz inne osoby, takie jak pracodawca (6,25%).

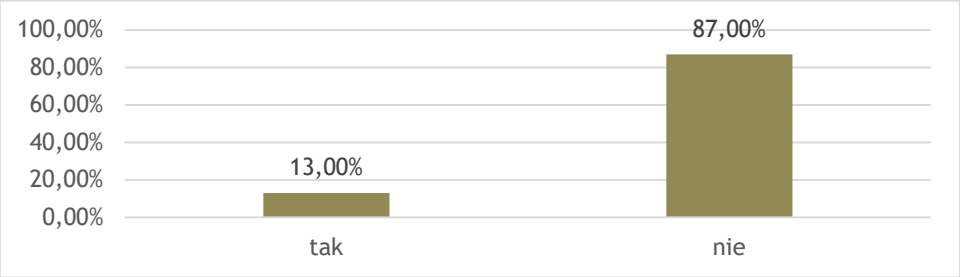

Wykres 11 Jaka była to przemoc?

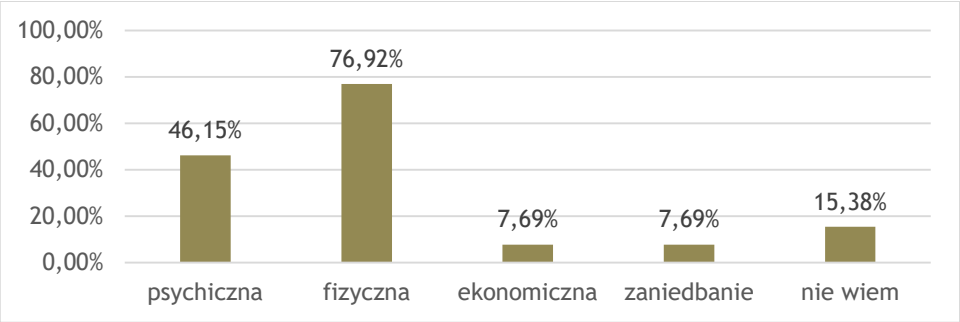
Wykres 12 Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

Pocieszający jest fakt, że zdecydowana większość respondentów odpowiedziała, iż nie zdarzyło im się stosować przemocy wobec drugiej osoby, odpowiedziało tak 87% badanej próby. Jednak 13% osobom taka sytuacja się zdarzyła.

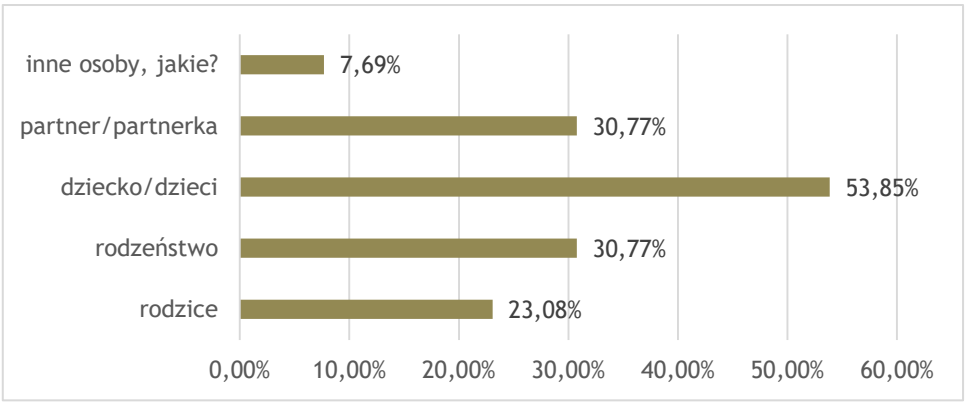

Wykres 13 Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji gdzie zastosował/a Pan/i zachowania przemocowe wobec drugiej osoby?

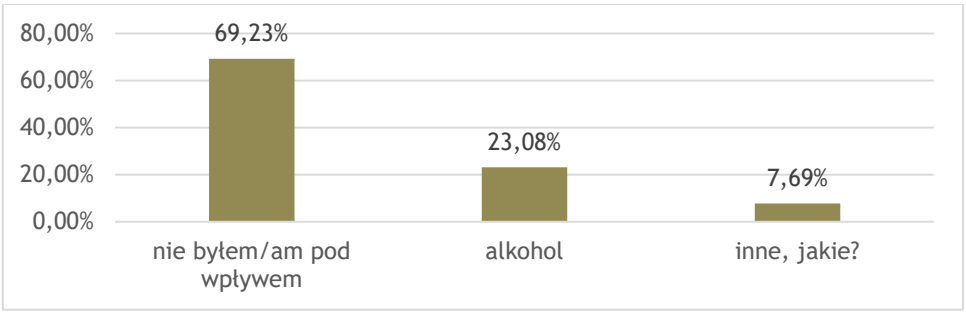
Mieszkańcy, którzy zaznaczyli, że stosowali przemoc wobec drugiej osoby odpowiedzieli, iż najczęściej była to przemocy psychiczna (46,15%) oraz fizyczna (76,92%), a stosowali ją m.in. wobec dzieci (53,85%), partnera/partnerki (30,77%), rodzeństwa (30,77%), rodziców (23,08%) i innych osób, lecz nie wymieniono jakich (7,69%). Stosując przemoc, mieszkańcy byli pod wpływem alkoholu (23,08%), oraz stresu (7,69%).

Wykres 14 Jakiego rodzaju zastosował Pan/i przemoc?

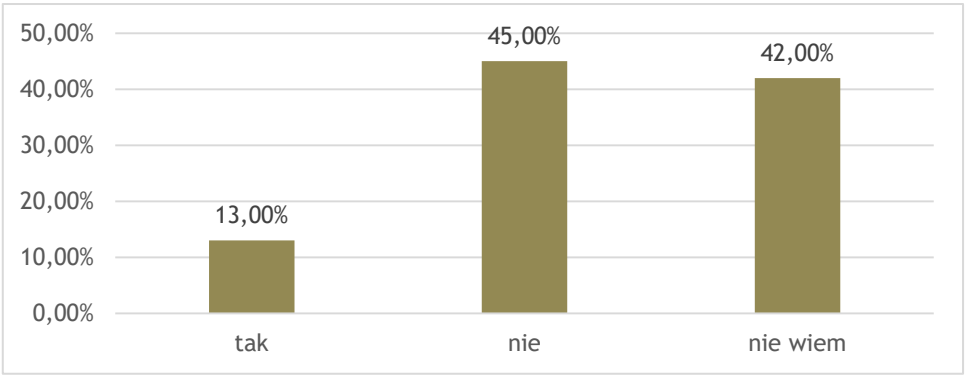

Wykres 35 W stosunku do kogo zastosowałeś zachowanie przemocowe?

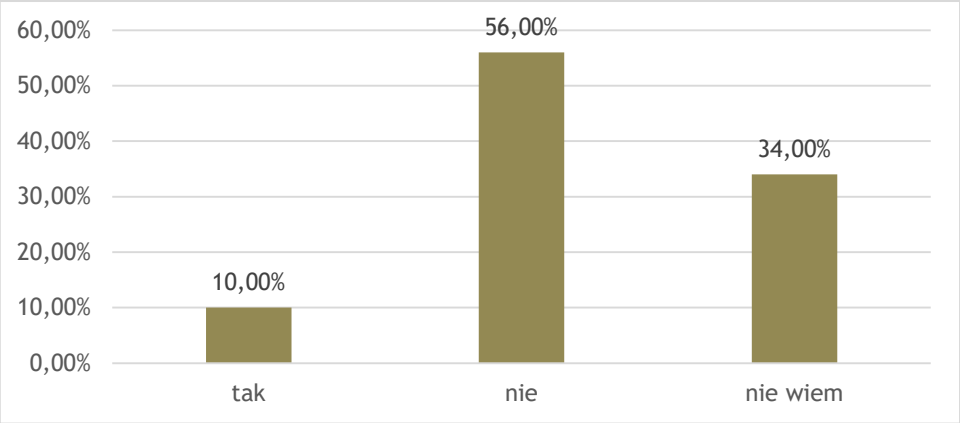
Wykres 46. Stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?

Co ciekawe, jeżeli chodzi o stosowanie przemocy to 45% ankietowanych uważa, że nie istnieją okoliczności, które mogłyby usprawiedliwić tego typu zachowania. 13% ankietowanych twierdzi odwrotnie.

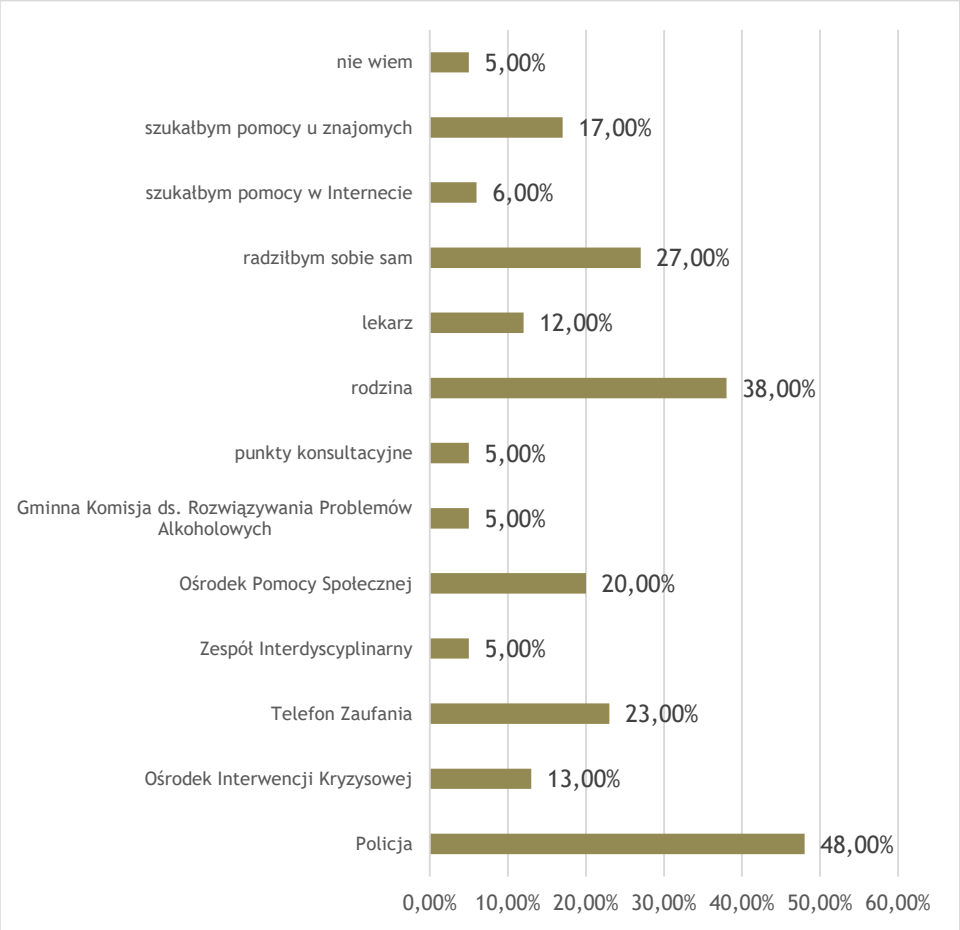
Wykres 57 Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Dodatkowo, według 56% mieszkańców nie powinno się stosować kar wobec dzieci. 34% osób nie potrafi określić swojego zdania. Natomiast 10% mieszkańców uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą.

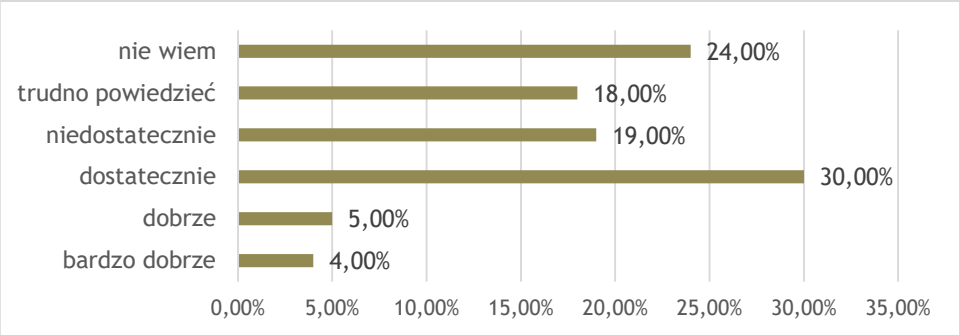
Wykres 68 Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

Następnie mieszkańcy zostali zapytani o to, do kogo zwróciliby się w razie problemu przemocy lub zjawiska uzależnienia w rodzinie. Respondenci najczęściej zwróciliby się na Policję (48%), czy też do rodziny (38%).

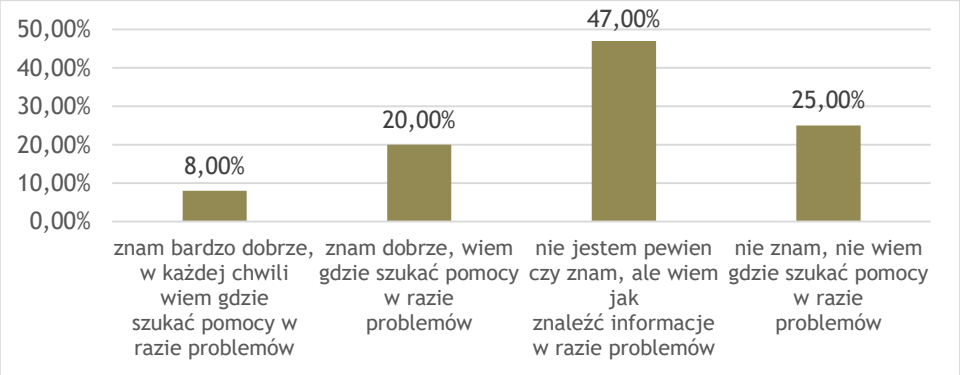
Wykres 79 Do kogo zwróciłby się Pan/i o pomoc w razie problemu uzależnień lub/i przemocy w rodzinie?

Dodatkowo, 30% mieszkańców uważa, że stopień zaangażowania władz lokalnych w działania profilaktyczne w gminie jest dostateczny. Natomiast 5% osób ocenia władze lokalne i ich zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych w gminie na stopień „dobry", a 4% - bardzo dobry. 18% mieszkańców trudno powiedzieć, a kolejne 24% nie posiada wiedzy.

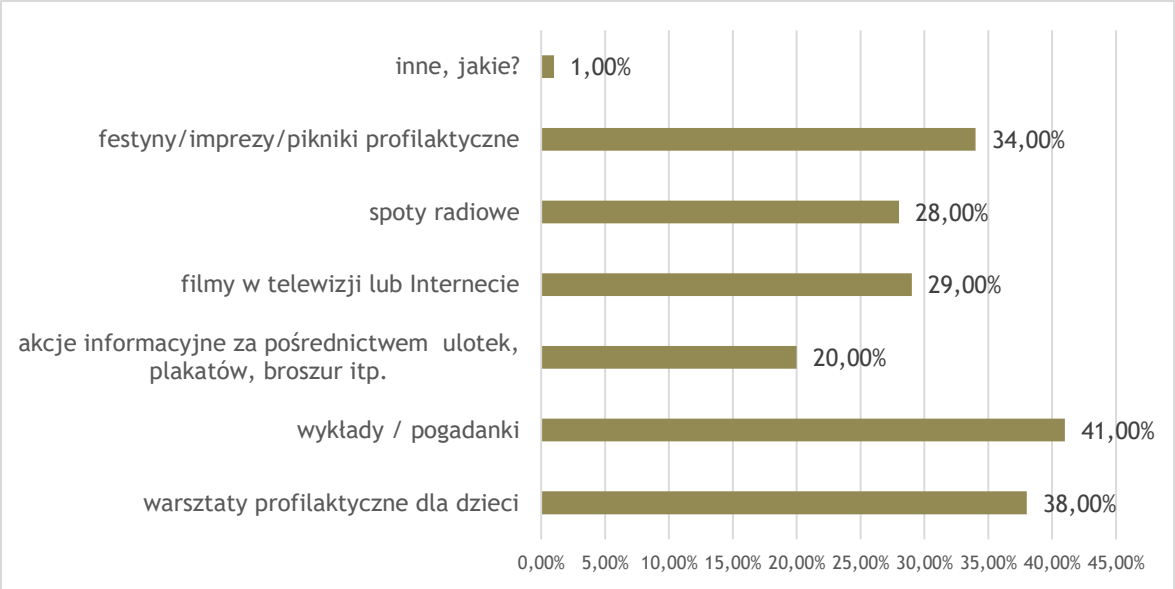
Wykres 20 Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?

Następnie, respondentów poproszono by określili się, czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych, w których można szukać pomocy w razie problemów. 47% mieszkańców twierdzi, że nie są pewni czy znają konkretne dane kontaktowe lecz wiedzą gdzie mogą znaleźć takie informacje w razie potrzeby. Natomiast pewien odsetek (25%) mieszkańców przyznał, że nie mają pojęcia gdzie mogą szukać pomocy i nie znają danych kontaktowych do tego typu placówek pomocowych.

Wykres 28 Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

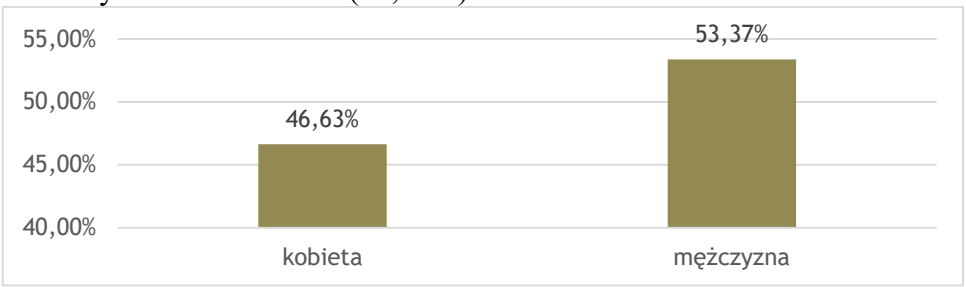
Na koniec, mieszkańcy zostali poproszeni by ustosunkować się, które według nich działania profilaktyczne przyniosą najlepsze efekty w przeciwdziałaniu uzależnień i przemocy w Gminie Tuczno. Ankietowani najczęściej wymieniali: warsztaty profilaktyczne dla dzieci (38%), filmy w telewizji i Internecie (29%), wykłady/pogadanki (41%), festyny i imprezy profilaktyczne (34%), a także akcje informacyjne za pośrednictwem ulotek, broszur (20%) i spoty radiowe (28%).

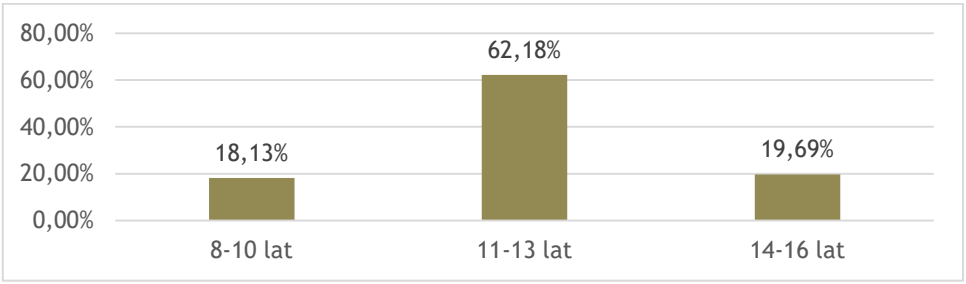
Wykres 22 Poniżej wymieniono różne formy działań, które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty w oddziaływaniach profilaktycznych? Możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi.

3.2.5 Problem przemocy domowej z perspektywy dzieci i młodzieży

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Gminie Tuczno wzięło udział 193 uczniów z dwóch szkół podstawowych. Młodzi mieszkańcy byli ankietowani w formie elektronicznej z czego 46,63% to dziewczynki, a 53,37% chłopcy. Największą grupą badanych, była grupa w przedziale wiekowym od 11 do 13 lat (62,18%).

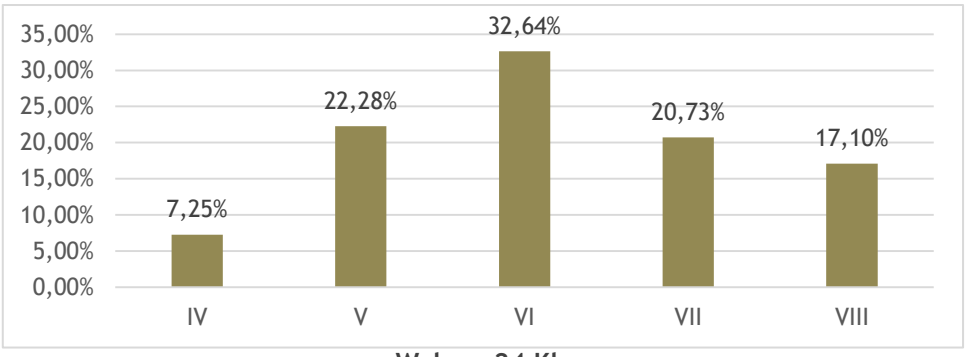

Płeć

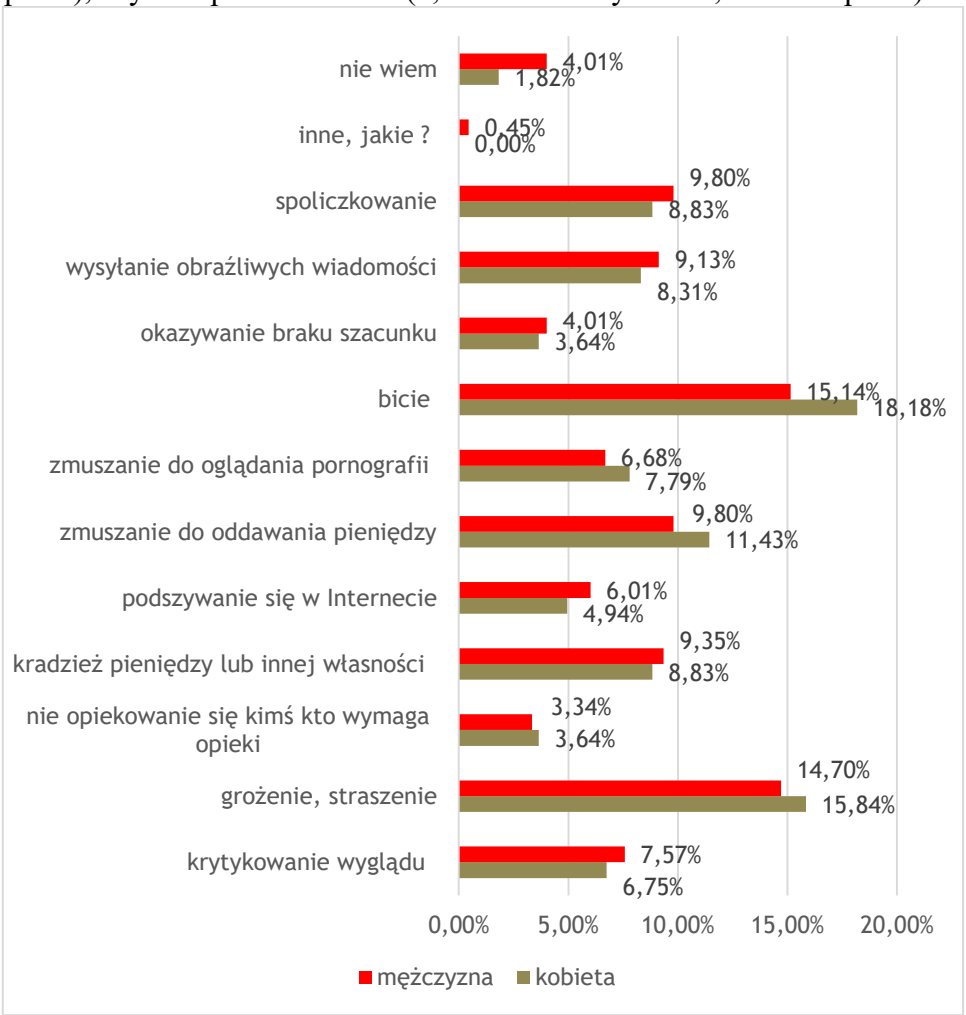
Wykres 23 Wiek.

Poniższy wykres obrazuje, do jakich klas uczęszczają młodzi respondenci. Najliczniejszą grupą badanych są uczniowie klas VI (32,64%), V (22,28%) oraz VII (20,73%).

Wykres 24 Klasa.

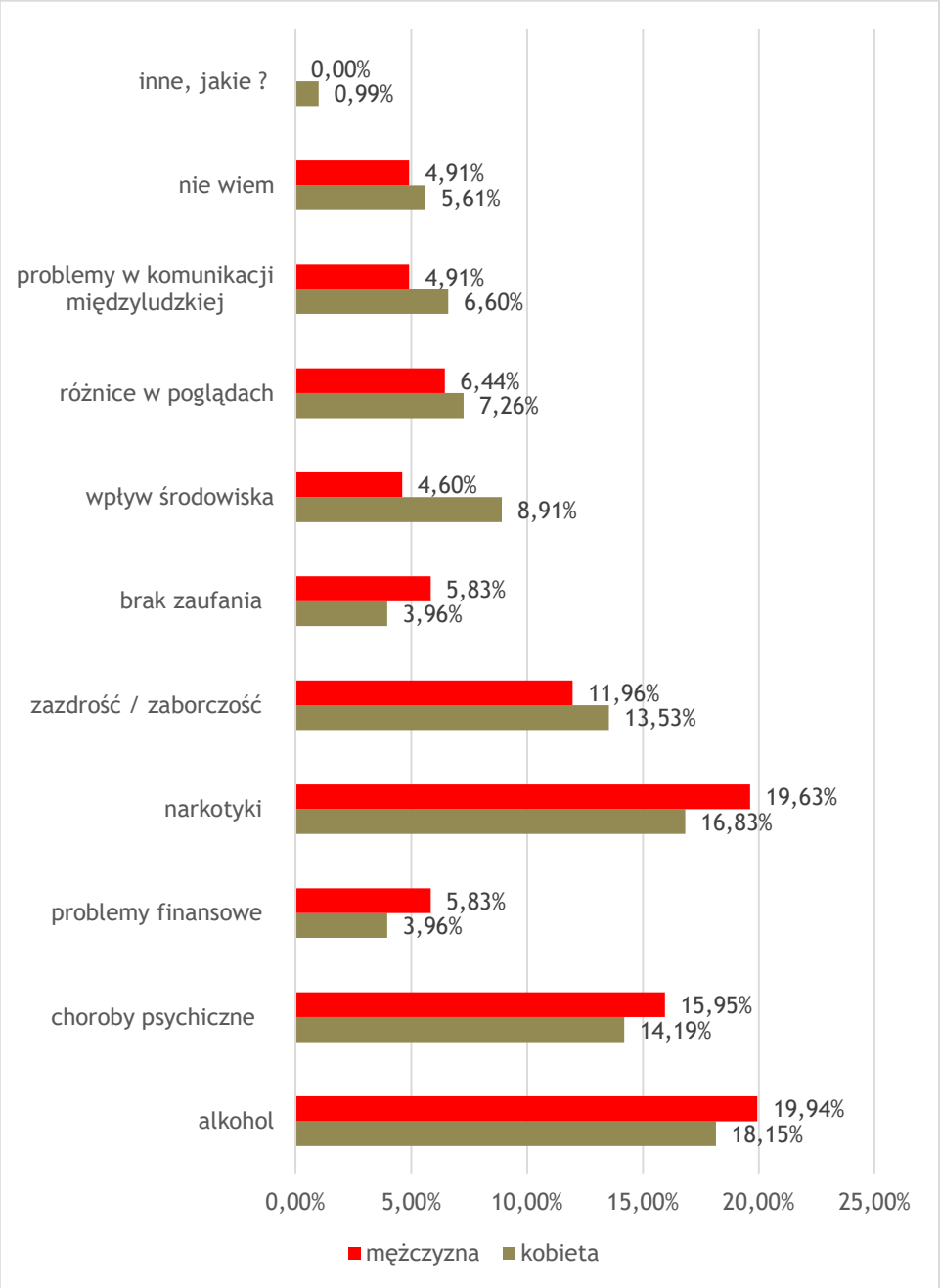
Młodzi respondenci zostali poproszeni o wskazanie sytuacji, które ich zdaniem można nazwać aktem przemocy. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, dziewczynki i chłopcy najczęściej wybierali odpowiedzi takie jak: grożenie, straszenie (14,70% chłopców i 15,84% dziewczynek), bicie (15,14% chłopców, 18,18% dziewczynek), zmuszanie do oddawania pieniędzy (10,43% dziewczynek i 9,80% chłopców), kradzież pieniędzy lub innej własności (8,83% dziewczynek, 9,35% chłopców), czy też spoliczkowanie (8,83% dziewczynek i 9,80% chłopców).

Wykres 95 Które z wymienionych poniżej sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy?

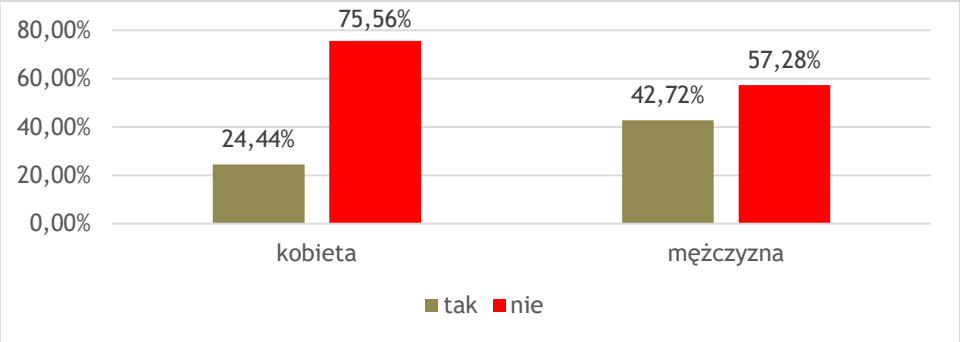
Dodatkowo, młodzi mieszkańcy zostali zapytani, jakie sytuacje są dla nich powodem do powstawania agresji i przemocy wśród młodzieży. Uczniowie obu płci, stwierdzili , że do stosowania przemocy przyczyniają się m.in. narkotyki (19,63% chłopców, 16,83% dziewczynek), alkohol (19,94% chłopcy, 18,15% dziewczynki), zazdrość i zaborczość (11,96%

chłopców, 13,53% dziewczynek), oraz choroby psychiczne (15,95% chłopców, 14,19% dziewczynek). Na poniższym wykresie zostały ukazane również inne odpowiedzi respondentów.

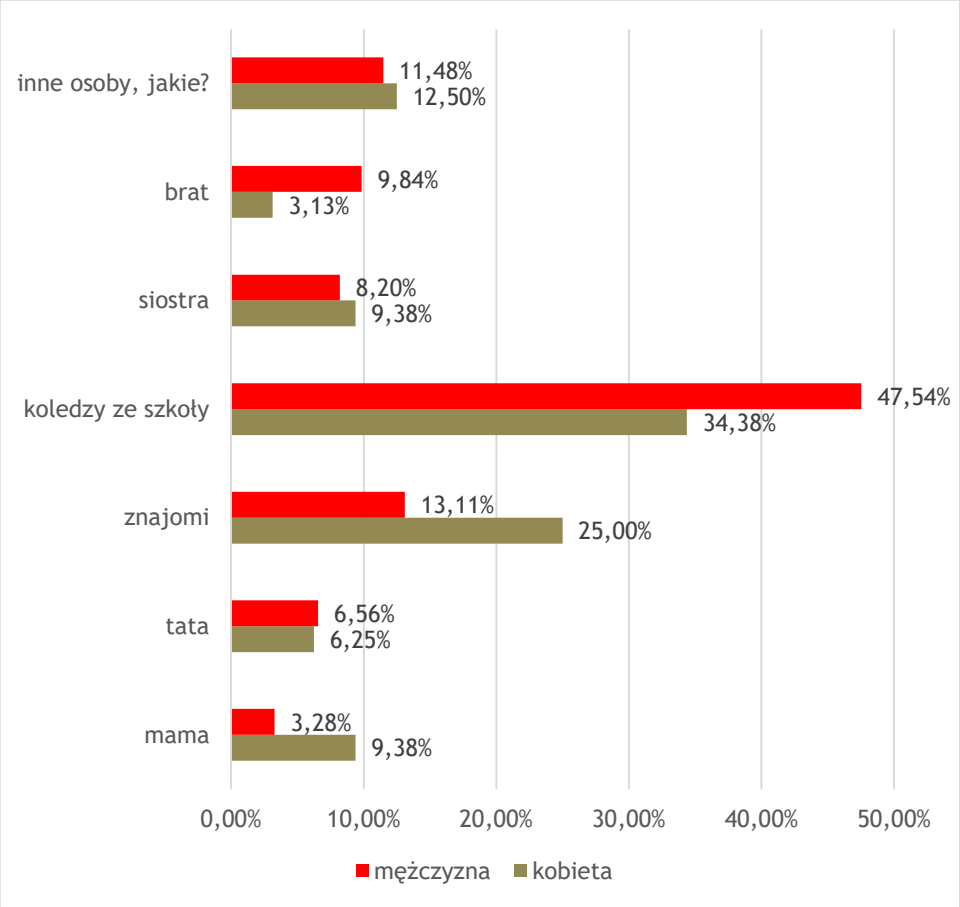
Wykres 106 Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem prowokują agresję/przemoc wśród młodzieży?

Głęboko niepokoi fakt, że 24,44% dziewczynek oraz 42,72% chłopców przyznało, iż doświadczyli kiedykolwiek przemocy.

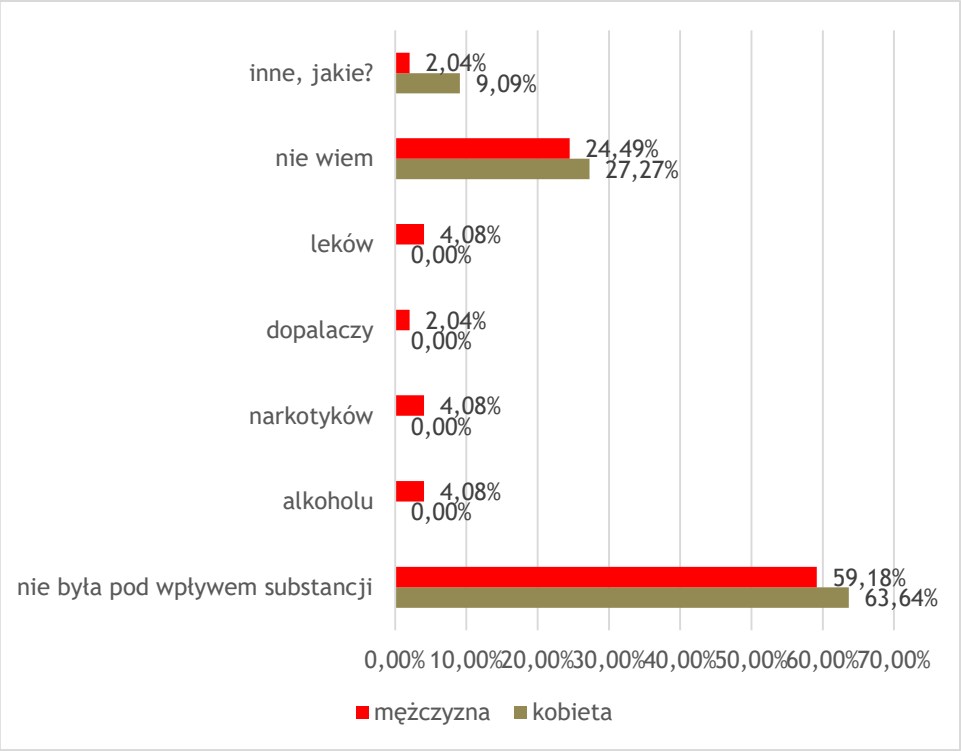
Wykres 117 Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?

Uczniowie, którzy przyznali, że stosowano wobec nich przemoc zostali poproszeni o wybranie, kto przeciwko nim zastosował ową przemoc. Wobec uczniów płci męskiej, przemoc najczęściej stosowali koledzy ze szkoły (47,54%), brat (9,84%), a także znajomi (13,11%). Dziewczynki również przyznały, że najczęściej doznawały przemocy od szkolnych kolegów (34,38%) i znajomych (25%), oraz od brata (9,84%). W odpowiedziach „innych", młodzi mieszkańcy nie wspominali o żadnych konkretnych osobach lub, żeby była to forma zabawy.

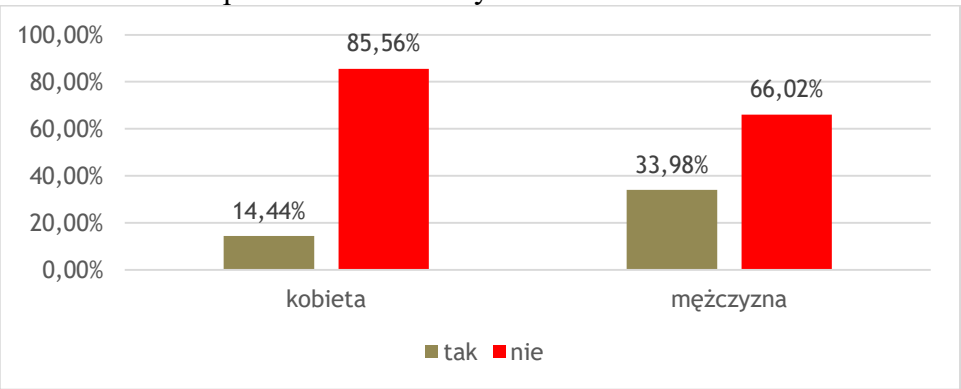
Wykres 128 Kto stosował wobec Ciebie przemoc?

Dodatkowo respondenci zostali zapytani czy osoba, która stosowała wobec nich przemoc była pod wpływem jakiejkolwiek substancji psychoaktywnej. Uczniowie (59,18%) oraz uczennice (63,64%) twierdzą w większości, że osoby, które stosowały wobec nich przemoc nie były pod wpływem żadnej substancji.

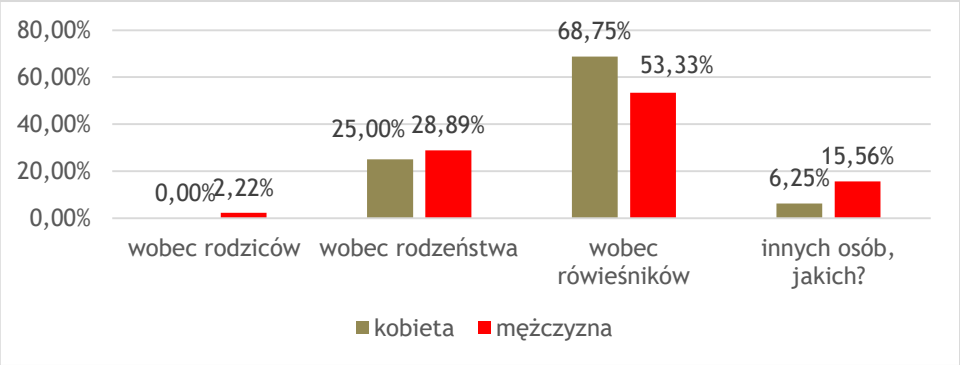
Wykres 29 Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:

Ankietowani zostali poproszeni o przyznanie się do tego czy zdarzyło się im stosować przemoc wobec innych osób. 14,44% dziewczynek, oraz 33,98% chłopców przyznało, że zdarzały się sytuacje gdzie stosowali oni przemoc wobec innych.

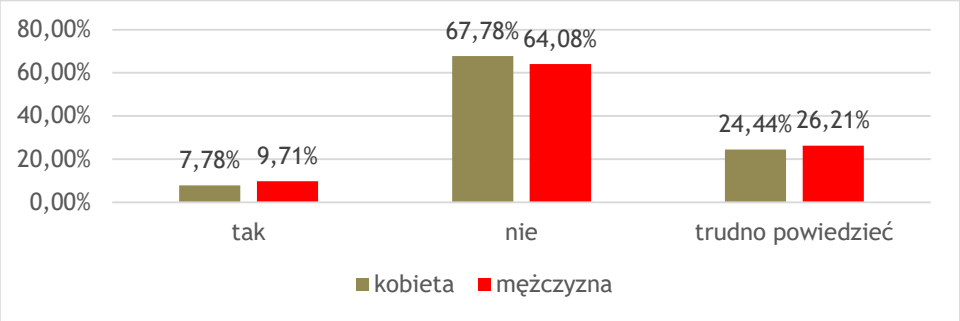
Wykres 30 Czy samemu zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?

Odpowiadali również wobec kogo stosowali przemoc. Uczniowie (53,33%) oraz uczennice (68,75%) najczęściej przyznawali, że zdarzyło im się stosować przemoc wobec rówieśników oraz rodzeństwa (25% dziewczynek, 28,89% chłopców). W odpowiedziach „innych", młodzi mieszkańcy przyznawali, że przemoc stosowali również wobec kolegów.

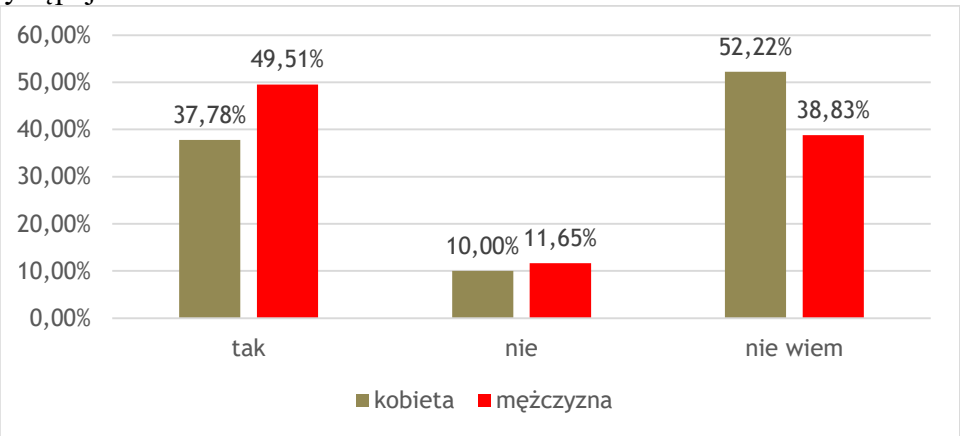
Wykres 31 Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?

9,71% uczniów oraz 7,78% uczennic zna kogoś w swoim otoczeniu, kto jest ofiarą przemocy w swoim domu.

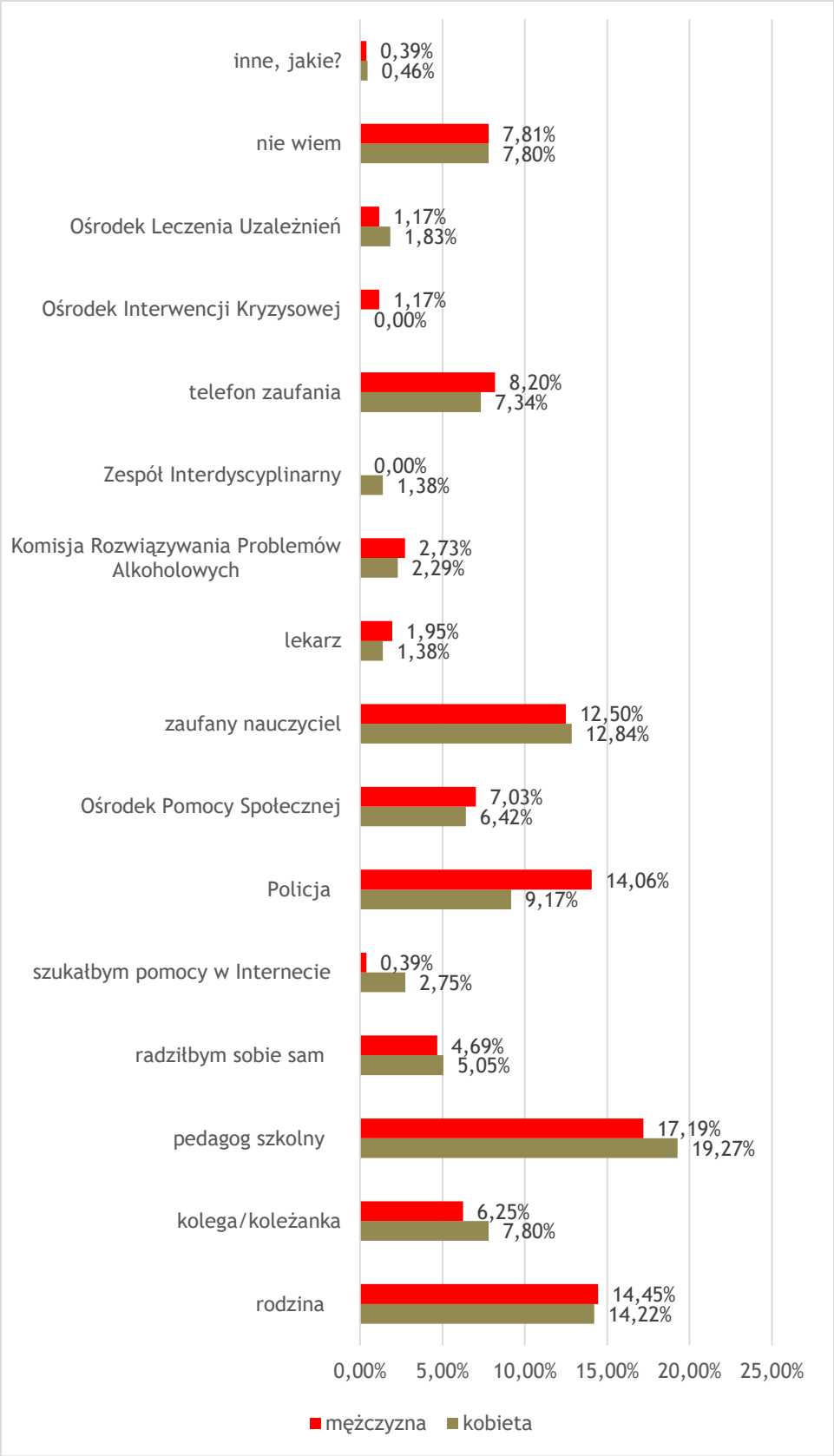
Wykres 32 Czy znasz kogoś w swoim otoczeniu, kto jest ofiarą przemocy w swoim domu?

Dodatkowo, według 37,78% dziewczynek oraz 49,51% chłopców problem przemocy między uczniami występuje w ich szkole.

Wykres 33 Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

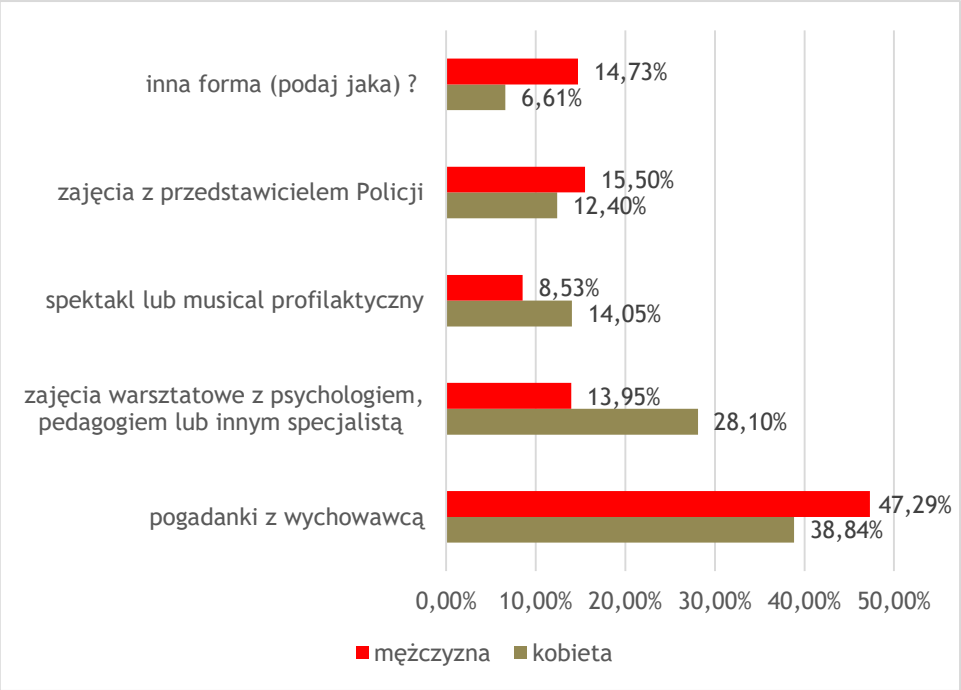
Respondenci zostali poproszeni o wskazanie do kogo zgłosiliby się o pomoc, gdyby doświadczali przemocy.

Wykres 34 Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w przypadku, gdybyś był/a ofiarą przemocy?

Ostatnie pytanie zadane młodym mieszkańcom gminny dotyczyło zajęć profilaktycznych jakie są według respondentów najciekawsze. Dla chłopców są to: pogadanki z wychowawcą (47,29%), zajęcia z Policjantami (15,50%), zajęcia warsztatowe z psychologiem (13,95%) oraz

spektakle lub musicale profilaktyczne (8,53%). Dziewczynki również najczęściej wybierały rozmowę z wychowawcą (38,84%), zajęcia warsztatowe z psychologiem (28,10%), zajęcia z przedstawicielami Policji (12,40%) oraz spektakle lub musicale profilaktyczne (14,05%). Dodatkowo, młodzi mieszkańcy wymieniali inne formy zajęć, lecz nie wymienili konkretnie jakie.

Wykres 135 Jaka forma zajęć profilaktycznych jest wg Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza?

3.2.6 Wnioski i rekomendacje z diagnozy w zakresie przemocy

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych w gminie powinny polegać na:

- ✓ Rozwoju pracy socjalnej na rzecz **mieszkańców,** którzy są zagrożeni przemocą wszelkimi uzależnieniami od substancji psychoaktywnych i alkoholu, oraz wdrażanie najnowszych sposobów pomocy tym osobom. Skuteczne rozwiązywanie problemu alkoholowego i narkotycznego zależy od różnych podmiotów instytucji, które działają w tym zakresie, np. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- ✓ Utworzenie warsztatów dla mieszkańców o tematyce:
  -przeciwdziałania przemocy w rodzinie
  -komunikacji z osobą doświadczającą przemocy
  -komunikacji z osoba stosującą przemoc
  -naukę asertywności
  -sposoby radzenia sobie z agresją

- ✓ Przedstawiciele podmiotów biorących udział w procedurze „Niebieskie Karty" mogą skorzystać z plakatu, który jest udostępniony na stronie www.niebieskalinia.pl. Plakat, może pomóc również osobom, które są dotknięte problemem przemocy.

- ✓ Rekomenduje się nawiązanie współpracy z przedstawicielami służb wymiaru sprawiedliwości. Do tego celu mogą posłużyć spotkania interdyscyplinarne oraz szkolenia dla wszystkich organizacji pomocowych. Dodatkowo, powinno się podnosić kompetencje służb wymiaru sprawiedliwości.

- ✓ Poleca się tworzenie punktów konsultacyjnych, które proponują kompleksową pomoc psychologiczną, terapeutyczną oraz socjalną dla dzieci i dorosłych. Punkty te powinny być regularnie wspierane finansowo przez gminę.

- ✓ Rekomenduje się organizowanie lokalnych kampanii społecznych, by przekazywać wiedzę osobom, które nigdy nie były ofiarami przemocy, aby mogły również mieć wiedzę na temat mechanizmów przemocy, oraz były uświadomione o jej szkodliwości.

- ✓ Rekomenduje się prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, gdyż to stanowi między innymi czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

- ✓ Uczniowie, często w ankiecie wymieniają, że atrakcyjną formą działań profilaktycznych byłoby dla nich spotkanie z przedstawicielem Policji. Takie spotkania mają na celu uświadomienie dzieci i młodzieży o tym, jakie zachowania są aktem przemocy i jakie niosą za sobą konsekwencje również prawne.

4. ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
1.Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Tucznie; 2.Efektywne działanie grup roboczych w ramach zespołu interdyscyplinarnego; 3.Stosowanie procedury niebieskiej karty; 4. Dostęp do bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego; 5.Znajomość specyfiki pracy środowiska i obszarów problemowych wśród kadry zajmującej się przeciwdziałaniem przemocy ; 6.Wypracowane metody współpracy z policją, szkołami, służbą zdrowia; 8.Istniejące zaplecze instytucjonalne: ośrodek pomocy społecznej, asystenci rodzin, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, policja, ośrodki zdrowia; 9.Posiadanie przez pracowników jednostek gminnych wysokiej świadomości odnośnie wagi problemu społecznego, jakim jest przemoc w rodzinie; 10.Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucznie w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień; 11. Działanie szkół w zakresie przeciwdziałania przemocy;	1.Występujące przypadki przemocy na terenie gminy; 2.Niezgłaszane przypadki przemocy w rodzinie; 3.Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy; 4.Niedostrzeganie przez społeczność lokalną wagi problemu przemocowego; 5.Brak umiejętności pozyskania wsparcia; 6.Uzależnienia, frustracje wywołane problemami wychowawczymi występujące wśród mieszkańców; 7.Wyjazdy zagraniczne za praca, eurosieroctwo; 8.Trwanie w szkodliwym układzie sprawca/ofiara; 9.Występowanie tzw. przemocy pokoleniowej; 10.Brak mieszkań socjalnych, komunalnych, chronionych dla ofiar przemocy i ich rodzin; 11.Obciążenie zawodowe kadry pomocy społecznej innymi zadaniami utrudniającymi zwiększenie zaangażowania w działania przeciw przemocowe; 12.Niskie wynagrodzenia osób zaangażowanych w poradnictwo 13.Wypalenie zawodowe;

12.Organizowanie szkoleń dla kadry, podmiotów stanowiących trzon Zespołu Interdyscyplinarnego; 13.Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny; 14.Podjęcie pracy z kuratorem sądowym; 15. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób i rodzin z problemem alkoholowym i problemem przemocy w rodzinie;	14.Brak środka przymusu do udziału sprawców w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych; 15.Powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez sprawcę będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwko niemu. 16.Małe zainteresowanie programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób doświadczających przemocy; 17.Ofiary przemocy w zdecydowanej większości to kobiety;
Szanse	**Zagrożenia**
1.Gotowość rozwijania współpracy służb i instytucji działających w obszarze pomocowym, placówek szkolnych; 2. Szkolenia dla kadr pomocy społecznej, wymiaru sprawiedliwości, policji, ochrony zdrowia, placówek oświatowych z zakresu przeciwdziałania i reagowania na zjawisko przemocy; 3. Akceptacja społeczna dla działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; 4. Ogólnopolskie kampanie medialne mające na celu zmianę świadomości społecznej w zakresie problemu przemocy; 5. Zwiększanie się świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie; 6.Funkcjonowanie ogólnopolskiego telefonu zaufania; 7.Zaangażowanie szkół i środowisk lokalnych w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie; 9. Ustawowe uregulowania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1.Funkcjonujące w społeczeństwie mity, przekonania i stereotypy na temat przemocy w rodzinie; 2.Wysoki poziom tolerancji społecznej na stosowanie przemocy w rodzinie; 3.Poczucie bezkarności osób stosujących przemoc; 4.Współwystępowanie przy przemocy także innych dysfunkcji (uzależnienia); 5.Negatywne wzorce zachowań społecznych; 6.Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów; 7.Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy;

5 . CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest tworzenie sytemu skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy Tuczno.

Na cel główny składają się następujące cele szczegółowe:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Tuczno.

2. Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.
4. Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Poszczególnym celom szczegółowym przypisano działania, które zaplanowano w sposób uwzględniający możliwości finansowo – organizacyjne Gminy Tuczno.

Cel szczegółowy nr 1 Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Tuczno				
Działania	Wskaźniki	Jednostki odpowiedzialne za realizację	Harmonogram działań/ zadań	Przewidywane rezultaty
1.Praca zespołu interdyscyplinarnego – kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Tucznie, zawiadamianie stosownych instytucji o przypadkach przemocy w rodzinie	-Liczba posiedzeń ZI -Liczba grup roboczych w ramach ZI	Zespół interdyscyplinarny	2020-2028	Szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy w rodzinie. Realizacja działań pomocowych dla ofiar przemocy: poradnictwo, konsultacje, praca socjalna, terapia Świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie - min. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; Zapewnienie ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez
2.Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” w tym min. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy.	-Liczba założonych „Niebieskich kart” w tym przez : policje, pomoc społeczną , oświatę, służbę zdrowia, gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z powodu braku zasadności działań - Liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy oraz po zrealizowaniu planu pomocy - liczba spraw zgłoszonych do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - Liczba interwencji domowych policji - liczba spraw sądowych (z art. 207 kodeksu karnego, art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)	Zespół Interdyscyplinarny Ośrodek Pomocy Społecznej Szkoły Policja Sąd Ośrodki Zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2020-2028	
3.Realizacja poradnictwa	-Liczba udzielonych	Ośrodek Pomocy	2020-2028	

psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego	konsultacji	Społecznej Szkoły Ośrodki Zdrowia Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjny W Tuczne Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Wałczu		zapewnienie schronienia dla ofiar przemocy oraz odseparowanie sprawców przemocy. Zapewnienie aktywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
4. Pomoc w organizowaniu letniego wypoczynku dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie	-Liczba uczestników kolonii	Ośrodek Pomocy Społecznej, Kuratorium Oświaty Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2020-2028	
5.Udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia oraz w razie potrzeby zapewnienie im schronienia.	- liczba i rodzaj form pomocy udzielonych ofiarom przemocy w rodzinie - liczba ofiar przemocy korzystających ze schronienia - liczba postanowień wydanych przez sąd dot. Opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy - liczba zastosowań „procedury odebrania dziecka z rodziny”	Ośrodek Pomocy Społecznej Sąd Ośrodek Pomocy Społecznej (Policja i pracownicy służb medycznych)	2020-2028	

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2 **Systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu podniesienia społecznej świadomości i wrażliwości na temat zjawiska przemocy w rodzinie.**				
Działania	Wskaźniki	Jednostki odpowiedzialne za realizację	Harmonogram działań/ zadań	Przewidywane rezultaty
1.Lokalne kampanie/akcje informacyjne dot. możliwości szukania wsparcia, zagrożeń wynikających z stosowania przemocy w rodzinie	- ilość rozpowszechnionych plakatów, ulotek,	Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej , Urząd Gminy , Szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe	2020-2028	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
2.Publikowanie na stronie internetowej bip Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tucznie informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko	- Liczba osób odwiedzających stronę internetową bip w Tucznie	Ośrodek Pomocy Społecznej	2020-2028	Uwrażliwienie na społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie i zagrożeń z niej wynikających.

przemocy domowej				
3.Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie przemocy, agresji, rozwiązywania konfliktów bez użycia min. poprzez organizowanie zajęć, warsztatów, pogadanek w ramach szkolnego programu profilaktyki	- Liczba zajęć, spektakli lub warsztatów zorganizowanych w ramach szkolnych programów profilaktycznych oraz liczba klas i uczniów nimi objęta.	Szkoły, Przedszkola	2020-2028	Wzmocnienie kompetencji wychowawczych i opiekuńczych rodziców a także nabycie przez rodziców właściwego rozwiązywania wewnątrz rodzinnych konfliktów w rodzinach zagrożonych przemocą. Nabycie przez dzieci i młodzież umiejętności i wiedzy na temat podstawowych zasad przeciwdziałania przemocy. Zmiana postaw mieszkańców Gminy Tuczno wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
4.Wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne.	- ilość zajęć pozalekcyjnych	Gminny Ośrodek Kultury, Szkoły, Biblioteka Publiczna	2020-2028	
5.Prowadzenie edukacji służącej wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców	-Liczba udzielonych porad, konsultacji, -Liczba przeprowadzonych zajęć	Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	2020-2028	
6.Organizacja i wspieranie przedsięwzięć umożliwiających rodzinie wspólne spędzanie czasu	Liczba przedsięwzięć	Szkoła, Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej , Gminny Ośrodek Kultury	2020-2028	

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3 **Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc**				
Działania	wskaźniki	Jednostki odpowiedzialne za realizację	Harmonogram działań/ zadań	Przewidywane rezultaty
1.Podejmowanie działań wobec sprawców przemocy (poradnictwo, konsultacje specjalistyczne, praca socjalna, programy korekcyjne- edukacyjne, terapia uzależnień)	- ilość sprawców przemocy (wg rejestru Niebieskich Kart) poinformowanych o formach wsparcia -ilość sprawców przemocy (wg Niebieskich Kart) korzystających z działań: 1.terapii psychologicznej 2. terapii uzależnień 3.programów korekcyjno-edukacyjnych 4.pracy socjalnej 5.poradnictwa 6.konsultacji specjalistycznych	Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkty konsultacyjne	2020-2028	Zwiększenie poziomu wiedzy osób stosujących przemoc na temat skutków prawno – moralnych przemocy w rodzinie. Wzrost kompetencji z zakresu radzenia sobie ze stresem agresją, konfliktem. Zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy i poradnictwa specjalistycznego dla osób stosujących przemoc.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4

Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.				
Działania	Wskaźniki	Jednostki odpowiedzialne za realizację	Harmonogram działań/ zadań	Przewidywane rezultaty
1.Udział przedstawicieli służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szkoleniach, konferencjach, superwizjach,	- Liczba szkoleń, zajęć edukacyjnych, superwizji - Liczba uczestników	Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Służba zdrowia, Szkoły, Przedszkola, Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie	2020-2028	Podniesienie wiedzy i kompetencji kadry służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

6.REALIZACJA PROGRAMU

Zakładamy, że Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020-2028 dla Gminy Tuczno będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegnia i ograniczenia przemocy w rodzinie.
Program będzie realizowany na terenie Gminy Tuczno w latach 2020-2028. Działania wyznaczone do realizacji będą miały charakter ciągły.

7.ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Tuczno a w szczególności :
- rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- świadków przemocy w rodzinie
- osób stosujących przemoc
- osób dotkniętych przemocą
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

8.REALIZATORZY PROGRAMU

Głównymi realizatorami programu będą min:
Zespół Interdyscyplinarny w Tucznie
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie
Urząd Miejski w Tucznie
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucznie
Placówki oświatowe na terenie Gminy Tuczno: przedszkola i szkoły
Posterunek Policji w Tucznie
Służba Zdrowia na terenie Gminy Tuczno
Sąd Rejonowy w Wałczu

9.PROGNOZOWANE EFEKTY

Zakładamy, że realizacja programu w latach 2020-2028 przyczyni się do:
1. Pogłębienia wiedzy społeczności lokalnej gminy Tuczno o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem;
2. Zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy;
3. Zmniejszenia rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
4. Zwiększającego się udziału sprawców przemocy w działaniach pomocowych (poradni, konsultacjach specjalistycznych, pracy socjalnej, programach korekcyjnych);
5. Udzielenia profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

10.ŹRÓDŁA FINASOWANIA

Źródłem finasowania wymienionych zadań w Gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020 – 2028 dla Gminy Tuczno będą środki własne gminy, oraz środki z budżetu państwa oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

11.MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie Programu będzie prowadził Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie wraz z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tucznie, który raz w roku na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów, realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie powinien sporządzić sprawozdanie z jego realizacji z wykorzystaniem proponowanych wskaźników. Podmioty realizujące program przesyłać będą informacje do 10 lutego każdego roku.
Do 31 marca każdego roku Zespół Interdyscyplinarny wraz z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tucznie przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

Program ma charakter otwarty, tzn. dopuszcza się jego rozszerzenie o dodatkowe rozwiązania lub modyfikację zaproponowanych działań stosownie do możliwości i pojawiających się potrzeb.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Liczba rodzin objętych pracą grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
Tabela nr 2. Charakterystyka rodzin dotkniętych przemocą według Niebieskich Kart
Tabela nr 3. Charakterystyka osób objętych procedurą Niebieskiej Karty
Tabela Nr 4. Formy przemocy w rodzinie w Gminie Tuczno
Wykres 1 Płeć
Wykres 2 Wiek.
Wykres 3 Wykształcenie
Wykres 4 Miejsce zatrudnienia
Wykres 5 Jak ocenia Pan/i swoja sytuację materialną
Wykres 6 Stan cywilny
Wykres 7 Które z wymienionych poniżej sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy? (Odpowiedź wielokrotnego wyboru).
Wykres 8 Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?
Wykres 9 Czy Pana/i zdaniem problem przemocy domowej związany jest z ?
Wykres 10 Czy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy?
Wykres 11 Jaka była to przemoc?
Wykres 12 Kto stosował wobec Pana/i przemoc?
Wykres 13 Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji gdzie zastosował/a Pan/i zachowania przemocowe wobec drugiej osoby?
Wykres 14 Jakiego rodzaju zastosował Pan/i przemoc?
Wykres 15 W stosunku do kogo zastosowałeś zachowanie przemocowe?
Wykres 16 Stosując przemoc był/a Pan/i pod wpływem wymienionych środków psychoaktywnych?
Wykres 17 Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?
Wykres 18 Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?
Wykres 19 Do kogo zwróciłby się Pan/i o pomoc w razie problemu uzależnień lub/i przemocy w rodzinie?
Wykres 20 Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?
Wykres 21 Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?
Wykres 22 Poniżej wymieniono różne formy działań, które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty w oddziaływaniach profilaktycznych? Możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi.
Wykres 23 Wiek.
Wykres 24 Klasa
Wykres 25 Które z wymienionych poniżej sytuacji są Twoim zdaniem aktem przemocy?
Wykres 26 Które z wymienionych poniżej sytuacji Twoim zdaniem prowokują agresję/przemoc wśród młodzieży?
Wykres 27 Czy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
Wykres 28 Kto stosował wobec Ciebie przemoc?
Wykres 29 Czy osoba, która stosowała wobec Ciebie przemoc była pod wpływem:
Wykres 30 Czy samemu zdarzyło Ci się stosować przemoc wobec innych?
Wykres 31 Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc?
Wykres 32 Czy znasz kogoś w swoim otoczeniu, kto jest ofiarą przemocy w swoim domu?
Wykres 33 Czy w Twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?
Wykres 34 Do kogo zwrócił/a byś się o pomoc w przypadku, gdybyś był/a ofiarą przemocy?
Wykres 35 Jaka forma zajęć profilaktycznych jest wg Ciebie najciekawsza/najefektywniejsza?

UZASADNIENIE

do uchwały nr XXII/183/2020

Rady Miejskiej w Tucznie

z dnia 24 listopada 2020

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.) w art. 6 ust 2 zobowiązuje gminę w szczególności do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m.in. do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. W związku z tym, został przygotowany Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020-2028, który opracowany jest zgodnie z obowiązującymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. Program określa zaplanowane działania, których celem jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy w rodzinie, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłoszeniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz.U. 2019 r. poz.1461) przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Regulacja zawarta w uchwale jest korzystna dla jej adresatów, ponieważ większa grupa osób zostanie objęta pomocą, z przepisów wynika by był to program na lata 2020-2028 przyjęty od dnia 1 stycznia 2020 r. ponieważ wszystkie cele i zadania zawarte w programie są realizowane od początku roku dla osób objętych programem a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie przyjęciu, że uchwała będzie miała zastosowanie od 1 stycznia 2020 r.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.